

Lisberg Ting i Træ

Af: Ulla Andersen

En beretning om familien Lisberg - hvordan den etablerede sig med eget hus i Sejs i 50'erne samt de efterfølgende års livsvilkår og arbejde...

Finn Lisberg i værkstedet 1971-72

Jeg er på besøg hos Karen Lisberg-Møller, der driver "Go' Ben og Fødder" på Strandvejen. Det er i november 2019, og i hendes hyggelige stue fortæller hun historien, som hun har fået den fortalt og som hun husker den: om forældrene Lis (født januar 1926) og Finn Lisberg (født 9. maj 1927) som søn af frisør Oluf og Agnes Lisberg.

"Mine forældre mødte hinanden i 1948 og blev gift i 1950, hvor de flyttede ind i sommerhuset i Sejs", beretter Karen. "Min mor arbejdede på apotek og min far var uddannet elektriker. De fik tre børn: Lasse i 1951, Anni i 1957 og så til sidst mig - Karen - i 1963. "

Sommerhuset

Sommerhuset på den store grund

Karens farfar og farbror, Oluf og Emil Lisberg, købte af Svejlbæk Træskofabrik i 1925 hele grunden syd for det, der nu er Lynghøjen. Helt ned til Sejs Søvej. Lidt højt oppe på grunden byggede Oluf og hustruen Agnes Lisberg i 1927 et lille, fint sort sommerhus med hvide vinduer. Og her holdt familien til i deres fritid så meget som overhovedet muligt.

Det var også her forældrene, Lis og Finn, flyttede ind i 1950 og begyndte at grave ud til et hus på nabogrunden. Cementen blev blandet med håndkraft i murerbaljer, og soklen blev støbt. Det første hus var en lille svensk træbarak, der stod på Karup Flyveplads, hvor den blev brugt som biblioteksbygning. Finn hørte om, at den skulle rives ned og så muligheden for at få egen bolig. Barakken kostede 3.070 kroner, og vognmand Børge Andersen tog 150 kr. for flytningen til Sejs. I 1951 blev barakken sat på soklen.

Den afmonterede barak ankommer. Fra venstre: vognmand Børge Andersen, Richard Knappe, Lis, Finn og Orla Lisberg. 1951.

Kreditforeningen sagde nej - og huset brændte

Men kreditforeningen ville ikke låne penge til byggeri i Sejs. Da Oluf Lisberg og hans bror damefrisør Emil Lisberg begge havde frisørforretninger og boede i Silkeborg, måtte de så tage kreditforeningslån hjem og låne pengene videre til det unge par.

Lis og Finn overtog i 1950 grunden for 5.500 kr., og i 1951 havde de et færdigt rum. Så kunne de flytte ind. "Men da de i foråret 1954 var ved at afslutte byggeriet, eksploderede en primus i kælderen", fortæller Karen. "Huset brændte, og de måtte begynde forfra med genopbygningen. Det var først i slutningen af 1955, de kunne flytte ind.. Når de købte en dør eller et andet stykke byggemateriel, så trak Finn cyklen og havde det til at stå på pedalen fra Silkeborg og hjem. Sådan gjorde man dengang". Byggeomkostningerne løb op i 23.529,89 kroner alt inklusive. Dengang var bevoksningen og bebyggelsen lav, så når de stod på husets terrasse, kunne de se helt ud til Brassø og se, om der var besøgende på vej med Hjejlen. Lis blev hjemmegående og supplerede til kosten ved at strikke babytrøjer til Århus Håndarbejdscenter. Og hun opdrættede ænder og gæs til Silkeborgs lotterispilsforeninger.

Produktion af havemøbler

I 1956 bestemte Finn sig for at blive selvstændig. Sammen startede de en produktion af havemøbler til Agimex i Silkeborg. Runde maguerit haveborde med hvidt metalstel og hvide metalstole, hvor ryg og sæde blev lavet ved at vikle plastsnore rundt om stellet. Farverne var rød, blå, grøn og gul.

Der var travlt med at producere havemøblerne, og flere af byens unge fik job efter skoletid med at emballere stolens stel med crepepapir. Lønnen var 25 øre pr. stol.

Efterhånden udstykkes der fra den store grund i alt 5 grunde plus noget vej. Det starter med Finns bror, Orla, og hans hustru, Yrsa, der i 1957 byggede på en grund ved Heksestien, og i 1966 udstykkes yderligere en grund.

Juleaften 1964. Fra venstre: Finn, Annie, Lis, Karen, Esther Elstrøm og Lasse.

Lisberg Ting i Træ tiltrak turister

Omkring 1961 blev der råd til en bil. Og i 1965 var der også godt gang i produktion og salg af de fine trævarer. Lisberg Ting i Træ deltog i en udstilling i Vestergadehallen i Silkeborg. Søndagsturister kom forbi og købte vaser, skåle, bordskånere, lamper og små, smukke skabe. Gæstebøger med træomslag og navneskilte var også meget eftertragtede. Ritta og Egon Rohde blev ansat. Efter 12 år med salg gennem grossister, besluttede Finn sig for at afsætte hele produktionen fra adressen på Strandvejen i Sejs. Den lille kælderbutik blev udskiftet med en fin ny butik med pejs og smuk indretning i 1969, og der blev bygget nyt værksted. Alt blev taget godt imod af lokalbefolkning og turister.

Lis og Finn havde meget travlt. "Det kom også til at berøre mig", fortæller Karen. "Allerede som 6-årig skulle jeg passe kogevaske på gasbluset i køkkenet. Jeg måtte stå på en taburet for at nå. Vi havde jo ingen vaskemaskine. Den kom først i 1972. Og aftensmaden skulle også gøres klar til mine forældre kom trætte op".

Butikken ved åbningen i 1969

Der blev arbejdet hårdt i mange timer. Men indtjeningen stod ikke mål med indsatsen. Så i 1980 startede Lis med rengøring på Sejs skole og Finn på DAB (Dansk Automobil Fabrik - en busfabrik i Silkeborg) som autoelektriker. Som lønmodtager var det nemlig muligt at opnå ret til efterløn. Efter udearbejde var det så hjem på værkstedet for at fortsætte med at arbejde. Det blev hurtigt for meget, så den 31. december 1980 lukkede Lisberg Ting i Træ.

Butikken i baggrunden. I forgrunden: bord og bænk af egen produktion. Fra venstre: Karen, Lise, Finn og Oluf.

Et ægtepar med hjerterum og gå-på-mod

I 1984 fjernes det fine gamle sommerhus. Der bygges i stedet et nyt parcelhus, og i 1986 bygges der foran Karens nuværende hus. Dermed var udsigten væk.

Selv om arbejdet tog meget tid, og pengene var små, havde Lis og Finn altid overskud til at fejre de begivenheder, som var i familie og vennekreds. Lis bragte også i 1950'erne mad til den gamle fru Nyløkke, som boede på Sejs Søvej. Og Finn kørte hjælpedrengene til tandlæge, hvis de havde ondt og forældrene ikke magtede det. Et ægtepar og en familie med høj energi, stort gå-på-mod og et fantastisk hjerterum.

I 1986/87 gik Lis og Finn på efterløn og flyttede op i deres dejlige sommerhus ved Hjarbæk Fjord, som de havde købt i 1985. I 1985 fik Finn også sit elskede værksted flyttet med derop. Derefter overtog Karen Lisberg-Møller Strandvejen 3 C, hvor hun som nævnt har sin virksomhed i dag.

